

สรุปบทเรียน E Learning
หลักสูตร “Google Tools เพื่อการพัฒนางาน”
โดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
www.ocsc.go.th

เป้าหมายการเรียนรู้

๑. เรียนรู้ทักษะความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
๒. เรียนรู้การเน้นทักษะการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
๓. ผู้เรียนสามารถอธิบายการใช้งานเครื่องมือ Google เพื่อพัฒนาการทำงานได้
๔. ผู้เรียนสามารถอธิบายการใช้งานเครื่องมือ Google ในการติดต่อสื่อสารได้

วิทยากร

๑. อาจารย์ ดร.พันทิพา อมรฤทธิ อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา
๒. อาจารย์ ดร.ชุตีวัฒน์ สุวดีพิงศ์ อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

การศึกษาการใช้งานเครื่องมือ Google เพื่อใช้ในการสนับสนุนเทคโนโลยี ๔.๐ ให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับการปฏิบัติงานของตนอย่างสูงสุด (Work less get more impact) ก่อให้เกิด Digital Transformation โดยมีประโยชน์ดังนี้

- ลดระยะเวลาการทำงาน
- ให้สามารถแบ่งปันข้อมูล และแก้ไขร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (collaborative)
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณ (cost effective)
- มีการจำกัดการเข้าถึงสิทธิ์ของผู้ใช้งานได้อย่างรัดกุม (privacy policy)
- ลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน

การนำเครื่องมือมาใช้งาน ควรจัดการแนวคิดของผู้ใช้งานดังนี้

แนวคิดด้านบุคลากร

- ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้กับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป
- หยุดการทำงานแบบ routine ในงานที่ซ้ำซ้อน โดยใช้ให้ ai ทำงานแทน
- ปรับทัศนคติให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

แนวคิดด้านองค์กร

- ให้การสนับสนุนส่งเสริม ด้านจิตใจ งบประมาณ และโครงสร้างพื้นฐานในองค์กร

ทักษะการทำงานร่วมกันทางออนไลน์ของผู้ใช้งาน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ลดเวลาการทำงาน
ทำงานได้ทุกที่ ทำงานได้เสร็จทันเวลาได้ (Collaborative working) โดยมีการทำงานร่วมกันแบบ real-time
สร้างและแก้ไขเอกสารไปพร้อม ๆ กัน สามารถสรุปการทำงานดังกล่าวได้คือ

- co-working ทำงานร่วมกัน
- co-creating สร้างสรรผลงานร่วมกัน

การเริ่มต้นใช้งาน Google tools ต้องมีบัญชี Google ก่อนด้วยการ Create google account โดยบัญชีผู้ใช้งานที่สร้างนั้น จะมีความแตกต่างกัน โดยแต่ละชนิดต่างกันที่ storage, advance tools และ api ซึ่งแบ่งประเภทของผู้ใช้งานได้ดังนี้

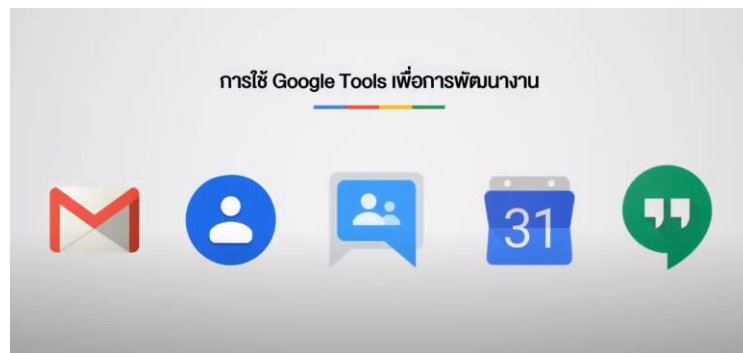
- personal (จำกัดพื้นที่และบางเครื่องมือ)
- business (เพิ่มพื้นที่และเครื่องมือที่ต้องการได้)
- developer (มีการนำ api และเครื่องมือสำหรับนักพัฒนาให้ใช้)

การเรียนรู้ Google Tools แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

- ✚ เครื่องมือเพื่อการติดต่อสื่อสาร
- ✚ เครื่องมือเพื่อแบ่งปันพื้นที่การทำงาน
- ✚ เครื่องมือเพื่อสร้างแบบสำรวจและแบบสอบถาม
- ✚ เครื่องมือเพื่อค้นหาข้อมูลสารสนเทศ และทรัพยากร
- ✚ เครื่องมือเพื่อประชาสัมพันธ์
- ✚ เครื่องมืออรรถประโยชน์

การเรียนรู้ Google Tools

หมายเหตุ การแนะนำของวิทยากรเป็นเพียงพื้นฐานการใช้งานเท่านั้น เครื่องมืออื่น ๆ มีมากกว่านี้ ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการเรียนรู้และศึกษาขั้นตอน เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำงาน

๑. เครื่องมือเพื่อการติดต่อสื่อสาร

Gmail

- ใช้เพื่อรับส่งจดหมาย
- เปิดด้วย Google Chrome browser จะสามารถใช้งาน gmail ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- การแนบไฟล์ จะแนบไฟล์ขนาดเล็ก แต่หากเป็นขนาดใหญ่จะต้องแนบผ่าน Google drive

Contacts

- ใช้สำหรับบันทึกรายชื่อติดต่อ
- มีการสร้าง Label เพื่อการจัดระเบียบกลุ่มผู้ติดต่อ
- เพื่อประโยชน์ในการส่ง email เป็นแบบกลุ่ม

Groups

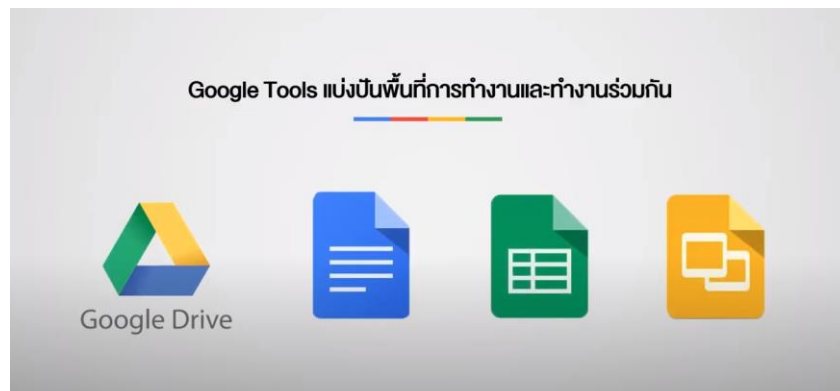
- ใช้เพื่อสร้างกลุ่มเพื่อการติดต่อสื่อสารและแบ่งปันข้อมูล แบบเป็นกลุ่ม
- ทำให้งานต่าง ๆ ที่แชร์ร่วมกันเกิดความเป็นระเบียบ มีความราบรื่น
- ข้อมูลไม่รั่วไหล
- ป้องกันความผิดพลาดในการสื่อสารของแต่ละบุคคลในกลุ่ม

Calendar

- ใช้เพื่อจัดการปฏิทิน
- สร้างการนัดหมายกำหนดการต่าง ๆ และจัดการประชุมอย่างมืออาชีพ
- เครื่องมือนี้สามารถเลือกผู้เข้าร่วมประชุมโดยค้นหาเวลาว่างของผู้เข้าร่วม โดยเลือกตาม email หรือกลุ่ม email ที่จัดไว้ใน contacts ได้
- แจ้งเตือนล่วงหน้าได้

Hang-out

- ใช้สำหรับการ Chat, Call หรือ VDO Conference ได้
- สามารถเลือก invite คนเข้ามาร่วมประชุมทางไกลได้อย่างต่อเนื่อง

๒. เครื่องมือแบ่งปันพื้นที่การทำงานร่วมกัน

Drive พื้นที่สำหรับเก็บข้อมูลไว้บน Google Cloud และแบ่งปันกับผู้ร่วมงานได้ใช้การอัปโหลดได้ทั้งไฟล์และได้ทั้งโฟลเดอร์

- การจัดการข้อมูลบน Drive สามารถทำได้ทั้งการสร้าง ลบ ย้าย จัดการโฟลเดอร์ได้อย่างอิสระ และนำไฟล์ย้ายไปไว้ในแต่ละโฟลเดอร์ได้อย่างอิสระเช่นกัน
- การแบ่งปันทำได้ทั้งแบ่งปันแบบเป็นไฟล์ หรือแบ่งปันเป็นแบบโฟลเดอร์ก็ได้
- การแบ่งปันนั้นสามารถกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงได้ทั้งแบบเปิดเป็นสาธารณะคือสามารถค้นหาบนอินเทอร์เน็ตได้ หรือเปิดให้กับคนที่มีลิงค์ หรือแบบปิด คือดูได้เฉพาะคนที่มี email ตามที่ระบุไว้ก็ได้
- สามารถกำหนดได้ว่า ผู้ที่เปิดต้องการให้สิทธิ์เป็นแบบดูได้อย่างเดียว หรือแสดงความคิดเห็นได้ หรือสามารถแก้ไขด้วยก็ได้

- การแบ่งปันมีทั้งแบบส่งคำเชิญไปเพื่อให้ตอบรับเป็นแบบมี gmail หรือส่งเป็นลิงค์โดยผู้เข้าถึงไม่ต้องลงชื่อเข้าใช้งาน gmail ก็ได้

Docs เพื่อสร้างงานเอกสารและทำงานข้อมูลร่วมกันได้แบบ real-time

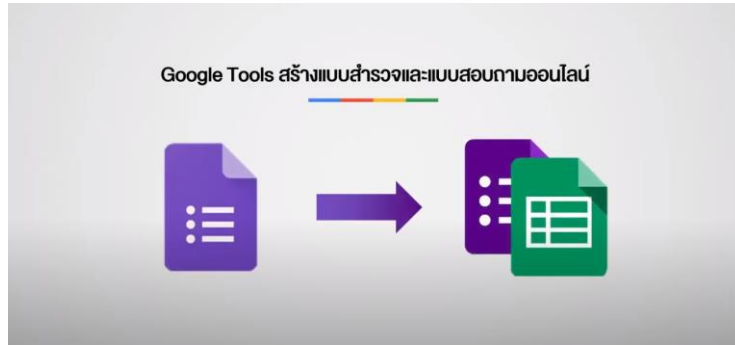
- สามารถแบ่งปันข้อมูลให้กับผู้ใช้งานอื่นและร่วมกันปรับแต่งแก้ไขข้อมูลได้ในทันที
- มีการสนับสนุนการทำงานพิมพ์ให้สะดวกขึ้นโดยใช้ Voice typing
- ค้นหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้งานในเอกสารได้ทันที โดยเลือกข้อความแล้วคลิกขวา กด Explore
- แปลงไฟล์ภาพเป็นตัวอักษรได้โดยนำภาพไปไว้ที่ Drive แล้วคลิกขวาเลือก Open with Google Docs ก็จะได้เปิดไฟล์ภาพที่มีตัวอักษรแปลงเป็นตัวอักษรได้ในทันที
- แปลเอกสารโดยนำไฟล์ไปไว้ที่ Drive แล้วเปิดด้วย Google Docs จากนั้นไปเครื่องมือ > แปลเอกสาร จะแปลเอกสารเป็นภาษาที่ Google มีรองรับได้

Sheets สร้างงานตาราง และคำนวณสูตรต่าง ๆ

- ทำงานร่วมกับ MS Excel ได้ โดย upload เป็น sheets หรือ download เป็น MS Excel ก็ได้
- ทำงานร่วมกันเป็นทีม แก้ไขข้อมูลร่วมกันได้แบบ real-time
- สามารถใส่ comment ต่าง ๆ ในตารางได้
- แปลภาษาได้
- ทำงานร่วมกับ Google Forms เพื่อการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลได้

Slides สร้างงานนำเสนออย่างมืออาชีพ

- สร้างออกแบบสไลด์ได้อย่างสวยงาม
- มีเครื่องมือนำเสนอแบบออนไลน์ และมีช่องทางปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังได้
- นำเข้าส่งออกร่วมกับ MS PowerPoint
- แบ่งปันข้อมูลเพื่อให้ทำงานร่วมกันเป็นทีมแบบ real-time
- พิมพ์ด้วยเสียงพูดเพื่อบันทึกเป็น Note สำหรับผู้นำเสนอ

๓. เครื่องมือเพื่อสร้างแบบสำรวจและแบบสอบถาม

Forms สร้างแบบสำรวจและแบบสอบถามออนไลน์

- สร้างแบบสอบถามได้อย่างหลากหลาย เช่น แบบสำรวจ, โพล, แบบทดสอบ
- กระจายข้อมูลได้กว้างขวางและได้ข้อมูลตอบกลับในทันที
- แบ่งปันการแก้ไขแบบสอบถามกับผู้ร่วมงานได้
- มีการประกาศคะแนนสำหรับผู้ทำข้อสอบได้ทันที
- มีกราฟในการรายงานผลในทันที
- คัดลอกข้อมูล หรือส่งออกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถามหรือแบบทดสอบไปใช้งานอื่นได้ในทันที ในหลากหลายช่องทาง ทั้งทาง email หรือ download เป็นรูปแบบ MS Excel (.csv) หรือแสดงผลใน sheets เพื่อแปลงค่าเป็นข้อมูลทางสถิติก็ได้เช่นกัน

๔. เครื่องมือเพื่อค้นหาข้อมูลสารสนเทศ และทรัพยากร

Google Search

- ใช้สำหรับค้นหาข้อมูลและทรัพยากรสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน
- การค้นหาเครื่องมือที่ไม่ใช่เครื่องส่วนตัว แนะนำให้ใช้งานโหมด incognito โดยเปิด New Incognito Window ได้ เพื่อปิดการเก็บข้อมูลสิ่งที่เราค้นหาไว้บนเครื่องนั้น ๆ
- ใช้เครื่องหมายบวก "+" เพิ่มเงื่อนไขการค้นหาโดยค้นไว้ระหว่างคำค้นเพื่อเน้นคำค้นหา
- ใช้เครื่องหมาย "" เช่น "คำค้นหา" เพื่อเน้นคำให้จำกัดอยู่เฉพาะคำค้นหานั้น
- ใช้นามสกุลไฟล์ใส่ไว้ด้านหลังของคำค้นหา เพื่อค้นหาเฉพาะรูปแบบไฟล์ที่ต้องการได้ เช่น .doc, .ppt, .xls เป็นต้น

Google Image

- ใช้สำหรับค้นหาโดยใช้ภาพอย่างถูกวิธี
- สามารถกำหนดได้ว่าต้องการภาพขนาดใด ลักษณะสีเป็นโทนใด
- เลือกภาพแบบกำหนดสิทธิ์การใช้งาน ทำให้สามารถนำมาใช้งานต่อได้ในรูปแบบลิขสิทธิ์ที่กำหนดไว้

Google Scholar

- ใช้สำหรับค้นหาผลงานวิชาการ บทความ งานวิจัย เพื่อสนับสนุนงานเชิงวิชาการ
- จัดเก็บข้อมูลงานที่ผู้ใช้งานเคยค้นคว้า และได้ทำเครื่องหมาย star ไว้ จะเพิ่มไว้ใน Library ของผู้ใช้งาน
- ค้นหาบทความได้ตามปีที่ publish
- มีข้อมูลจำนวนการเผยแพร่ให้ดู เพื่อจะได้รู้ว่าถูกเผยแพร่ไปมากน้อยเท่าใด
- มีข้อมูลเรื่องที่เกี่ยวข้องให้ค้นหาได้
- สร้าง Label ไว้เป็นหมวดหมู่สำหรับจัดเก็บตามบทความที่สนใจเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาในอนาคต

Google Trends

- ใช้สำหรับวิเคราะห์แนวโน้ม โดยค้นหาตาม keyword ต่าง ๆ ที่สนใจเพื่อนำข้อมูลแนวโน้มเหล่านั้นมาวิเคราะห์ต่อไป
- มีแนวโน้มของคำค้นหาที่ถูกค้นใน Google search เพื่อศึกษาแนวโน้มของคำค้นหานั้น ๆ

Youtube

- ใช้สำหรับค้นหาคลิปวิดีโอที่น่าสนใจ
- แบ่งปันคลิปของตนเองให้บุคคลอื่นได้เข้ามาศึกษาหรือนันทนาการ
- กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงคลิปได้ โดยเปิดแสดงเป็นสาธารณะ, ไม่แสดงรายการสำหรับป้องกันการค้นหา, คลิปส่วนบุคคล หรือตั้งเวลาแสดงคลิป
- แก้ไข VDO ได้
- ถอดเสียงคลิปเป็นตัวอักษรได้
- กำหนดลิขสิทธิ์ของคลิปได้

๕. เครื่องมือเพื่อการประชาสัมพันธ์

Google sites

- ใช้สร้างเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
- ปรับแต่งหน้าตาของเว็บไซต์ได้อย่างอิสระ
- นำเข้าไฟล์สื่อประเภทต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย
- มีรูปแบบเริ่มต้นให้เลือกมากมาย
- แบ่งปันกับผู้อื่นให้ร่วมกันสร้างเว็บไซต์ได้

Google Drawing

- ใช้สร้างสรุคงานและตกแต่งเว็บไซต์อย่างง่าย
- ออกแบบงานกราฟฟิก
- สร้างรูปทรง แผนภูมิ เพิ่มสีสันให้งานออกแบบ
- บันทึกไฟล์ได้หลายรูปแบบ
- แบ่งปันแก้ไขได้แบบ real-time
- แขนงรูปภาพไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ได้

๖. เครื่องมืออรรถประโยชน์ (Google Utilities)

- เพื่อการใช้งานอรรถประโยชน์
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สนับสนุนการทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวัน

Google Translate

- แปลได้ถึง ๑๐๓ ภาษา
- แปลได้ทั้งจากภาพถ่าย การเขียน การสนทนา เสียงพูด
- นำเข้าเอกสารเพื่อแปลภาษาได้ ทั้งเอกสารจาก MS Office, .pdf, .odf, .rtf, .txt

Google Maps

- บริการแผนที่นำทาง
- เพิ่มจุดแวะพักได้
- สร้างป้ายกำกับเพื่อสะดวกในการเดินทางครั้งต่อไป
- คำนวณระยะเวลาเดินทางได้
- ดูมุมมอง street view ได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

- สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพขึ้น ลดเวลาในการทำงาน มีเทคนิคและเครื่องมือในการทำงานที่มากขึ้น
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยให้กระบวนการประสานงาน ส่งงาน และขั้นตอนต่างๆ ในการทำงานระหว่างบุคคลง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น และ/หรือประหยัดทรัพยากรมากขึ้น

สรุปบทเรียนโดย
นางสาวสลิลรัตน์ วิชัยพานิช
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง
๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗